

ILGTSPĒJAS POLITIKA

1. MĒRĶIS

Nekustamo īpašumu pārvaldīšanas un attīstības sektors ir viens lielākajiem oglekļa dioksīda (CO₂) emitentiem. Valsts akciju sabiedrība “Valsts nekustamie īpašumi” (turpmāk – VNĪ) kā viens no lielākajiem valstij piederošo nekustamo īpašumu pārvaldītājiem un attīstītājiem var veicināt pozitīvas pārmaiņas ne tikai savā darbībā, bet arī nozarē. VNĪ šo iespēju sniedz darbības mērogs, eksperta kompetences un labās prakses līdera loma. Politikas mērķis ir definēt VNĪ ilgtspējas izpratnes ietvaru un veicināt VNĪ ilgtspējīgu attīstību, integrēt ilgtspējas aspektus darbībā, lēmumos un pārvaldīt ar uzņēmuma ilgtspējīgu darbību saistītos riskus, kā arī radīt vērtību klientiem un sabiedrībai.

2. BŪTISKIE ILGTSPĒJAS ASPEKTI

2.1. Identificējot būtiskos ilgtspējas principus, VNĪ vadās pēc starptautiskajiem ietvariem un rekomendācijām. Būtisko ilgtspējas aspektu atlasē VNĪ iesaista tās ieinteresētās puses – darbiniekus, klientus, piegādātājus, sadarbības partnerus, kā arī nevalstisko organizāciju, akadēmiskās vides un nozares politikas veidotāju pārstāvjus.

2.2. VNĪ savai darbībai ir noteikusi šādus ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus:

2.2.1. augstas prioritātes ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus, kuros VNĪ darbībai ir tieša un nozīmīga ietekme un kas ir sasaistīti ar VNĪ vidēja termiņa darbības stratēģijā 2023.2025. gadam noteiktajiem mērķiem:

2.2.1.1. 7. mērķis – pieejama un atjaunojama enerģija, īpaši savā darbībā pievēršot uzmanību energoefektivitātes uzlabošanai, sabiedrības un ietekmes izpratnes uzlabošanai, kā arī atjaunojamās enerģijas izmantošanai (apakšmērķi – 7.2., 7.3., 7.a.);

2.2.1.2. 8. mērķis – cienīgs darbs un ekonomiskā izaugsme, īpaši savā darbībā pievēršot uzmanību materiālu un enerģijas efektīvai izmantošanai, veselīgai un drošai darba videi, cilvēktiesību ievērošanai, pašu darbībā un piegādes ķēdē, kā arī jauniešu un personu ar invaliditāti iekļaušanai darba tirgū (apakšmērķi – 8.2., 8.4., 8.5., 8.6., 8.7., 8.8.);

2.2.1.3. 11. mērķis – ilgtspējīgas pilsētas un kopienas, īpaši savā darbībā pievēršot uzmanību kopienu iesaistei plānošanas un būvniecības procesā, kultūras un dabas mantojuma aizsardzībai, energoefektivitātes uzlabošanai, pienācīgai atkritumu apsaimniekošanai, piesārņojuma mazināšanai, ēkām piegulošās teritorijas pieejamībai un apzaļumošanai, resursu efektīvas, iekļaujošas vides veidošanai ēkās un ārpus tām (apakšmērķi – 11.3., 11.4., 11.6., 11.7., 11.a., 11.b.);

2.2.1.4. 12. mērķis – atbildīgs patēriņš, īpaši savā darbībā pievēršot uzmanību resursu efektivitātei nekustamo īpašumu attīstībā un pārvaldīšanā, atkritumu apsaimniekošanā, vides kritērijiem iepirkumos, kā arī ietekmes pušu izpratnes veicināšanai (apakšmērķi – 12.2., 12.4., 12.5., 12.6., 12.7., 12.8.);

2.2.1.5. 13. mērķis – rīcība klimata jomā, īpaši pievēršot uzmanību klimata izturīgai nekustamo īpašumu attīstībai un pārvaldībai, klimata jautājumu aktualizēšanai nozarē, kā arī sabiedrības izpratnes veicināšanai par nekustamā īpašuma ietekmi uz klimatu (apakšmērķi – 13.1., 13.2., 13.3.);

2.2.2. VNĪ ir definējusi arī vidējas prioritātes ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus, kuros VNĪ darbībai ir netieša ietekme: 3. mērķis – laba veselība un labklājība; 4. mērķis – kvalitatīva izglītība; 6. mērķis – tīrs ūdens un sanitārija; 9. mērķis – ražošana, inovācija un infrastruktūra; 15. mērķis – dzīvība uz zemes; 16. mērķis – miers, taisnīgums, laba pārvaldība; 17. mērķis – sadarbība.

- 2.3. VNĪ, veicot pirmreizējo materialitātes novērtējumu un apkopojot tās ieinteresēto pušu gaidas, kā arī izvērtējot VNĪ darbības virzienus, ir definējusi desmit tās darbībai būtiskus ilgtspējas aspektus:
- 2.3.1. veselīgs un drošs īpašums lietotājiem – drošu ēku plānošana, būvēšana un uzturēšana, lai tās varētu droši izmantot, strādāt un apmeklēt; veselīga darba vide ģimīnēm (iekšējais klimats, ventilācija, apgaismojums, ergonomika, apstādījumi, veselīga dzīvesveida ieviešanas priekšnoteikumi);
 - 2.3.2. energoefektivitāte un ēku klimata ietekme – portfeļa enerģijas patēriņa un siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšana (energoefektivitātes palielināšana un atjaunojamo avotu izmantošana), lietojot elektrību, apkuri, dzesēšanu, apgaismojumu; nomnieka un lietotāja paradumi; VNĪ pašu patēriņš;
 - 2.3.3. ilgtspējīgi risinājumi būvniecībā un darbībā – ēku dzīves cikla ietekme, materiālu ietekme uz vidi, ilgtspējīgs iepirkums, ķīmikālijas, ūdens patēriņš, atkritumu apsaimniekošana, pārstrāde, aprites risinājumi, kā arī zemes un ūdens piesārņojuma novēršana;
 - 2.3.4. atklāta, iesaistoša un godīga uzņēmuma prakse - integritāte, neitralitāte un neatkarība tirgus attiecībās; atbilstība, biznesa ētika un korupcijas novēršana; atklāta, godīga un skaidra publiskā komunikācija, aktīva divpusēja ieinteresēto pušu iesaistīšana.
 - 2.3.5. Kompetenti darbinieki, nākotnes darbinieki – darbinieku apmācība un attīstība, sadarbība ar skolām un ieguldījums nozares izglītībā, darbaspēka pieejamība, visas nozares un paša uzņēmuma pievilcīgs darba devēja tēls;
 - 2.3.6. darbinieku veselība un drošība – darbinieku un apakšuzņēmēju drošība, darbinieku fiziskās un garīgās veselības veicināšana;
 - 2.3.7. darbinieku iekļaušana un attiecības – darba prakse, darbinieku un vadības attiecības, darbinieku iesaistīšana un iekšējā komunikācija, taisnīga attieksme, vienlīdzīgas iespējas cilvēkiem ar dažādu izcelsmi, cilvēktiesības un diskriminācijas novēršana; dažādības veicināšana; caurspīdīga un taisnīga atalgojuma sistēma un papildu labumi;
 - 2.3.8. paraugs sabiedrībā ilgtspējīgiem risinājumiem – dalība organizācijās, nozares sadarbība, attīstība un inovācijas; līdzdalība politikas veidošanā; sabiedrības iesaiste un attiecības ar vietējiem iedzīvotājiem, veicinot sabiedrības izpratni par nozaru jautājumiem (piemēram, ilgtspējīga būvniecība, energoefektivitāte, klimata ietekme, modernas darba vietas), atbalstot vietējās iniciatīvas;
 - 2.3.9. efektīvas un modernas darbavietas ēku lietotājiem – darba vietu, kas atbalsta mūsdienu darba paradumus (elastība, digitālās iespējas u. c.), nodrošināšana;
 - 2.3.10. piekļuve ēkām – ērta pieeja cilvēkiem ar kustību ierobežojumiem, vecāka gadagājuma cilvēkiem un citām neaizsargātajām grupām (lai sasniegtu un izmantotu telpas); transporta savienojumi (sabiedriskā transporta tuvums, velosipēdu novietnes, elektromobiļi, transporta veicināšana ar zemu emisiju līmeni).
- 2.4. Ilgtspējas pārvaldībā VNĪ ievēro principus, kas ietverti:
- 2.4.1. Eiropas Savienības regulējumā, kas ir vai tiek izstrādāts attiecībā uz ziņošanu par ilgtspēju, balstoties uz vides, sociālajiem un pārvaldības aspektiem, piemēram, Korporatīvās ilgtspējas ziņošanas direktīva (CSRD);
 - 2.4.2. nekustamo īpašumu pārvaldības un būvniecības nozares ilgtspējas labās prakses apkopojumos, vadlīnijās u. c.;
 - 2.4.3. nevalstisko organizāciju vadlīnijās uzņēmumu labai pārvaldībai, piemēram, biedrības "Delna" iniciatīvā "Nulles tolerance pret korupciju", Latvijas Korporatīvās pārvaldības kodeksā "Labas korporatīvās pārvaldības ieteikumi uzņēmumiem Latvijā", Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta "Ilgtspējas kodeksā").

3. IEINTERESĒTO PUŠU IESAISTES PRINCIPI

- 3.1. VNĪ atbildīgu un ilgtspējīgu pieeju darbībai sagaida arī no tās ieinteresētajām pusēm, īpaši darbiniekiem, klientiem un sadarbības partneriem.

3.2. Būtiskās ieinteresētās puses:

3.3. VNĪ ieinteresētās puses atbilstoši labas prakses principiem iesaista gan stratēģiskā, gan operatīvā līmenī.

3.4. VNĪ ieinteresētās puses iesaista dažādos veidos:

- 3.4.1. konsultācijas – noskaidrojot ieinteresēto pušu viedokli par dažādiem jautājumiem;
- 3.4.2. sarunas – kolektīvas sanāksmes;
- 3.4.3. iesaiste – piedaloties kopīgās aktivitātēs, risinājumu izstrādē, sadarbības projektos u.c.;
- 3.4.4. partnerība – kopīga lēmumu pieņemšana, sadarbība.

3.5. VNĪ regulāri noskaidro ieinteresēto pušu viedokļus par līdzšinējo sadarbību un ilgtspējai būtiskiem aspektiem, kā arī izvērtē ieinteresēto pušu sniegtos priekšlikumus.

4. ATBILDĪBA

- 4.1. Padome pēc ilgtspējas dubultā būtiskuma izvērtējuma, ņemot vērā aspektu ietekmes un finanšu būtiskumu, nosaka, kuriem būtiskajiem ilgtspējas aspektiem ir nosakāmi sasniedzamie īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa mērķi.
- 4.2. Valde atbild par ilgtspējas sniegumu un procesu īstenošanu, kā arī būtisko ilgtspējas aspektu ieviešanu uzņēmuma darbībā.
- 4.3. Korporatīvās komunikācijas un ilgtspējas daļa, kas tieši pakļauta valdes priekšsēdētājam, atbild par:
 - 4.3.1. vienotu ilgtspējas principu un stratēģisko vēstījumu komunikēšanu organizācijas iekšienē un ārpus tās;
 - 4.3.2. iekšējās un ārējās informētības nodrošināšanu;
 - 4.3.3. viedokļu līderības veidošanu;
 - 4.3.4. ilgtspējas ziņošanu atbilstoši starptautiskajiem standartiem un labajai praksei sadarbībā ar struktūrvienībām, kas ir atbildīgas par šo jomu;
 - 4.3.5. darbinieku izglītošanu par ilgtspējas aspektiem.
- 4.4. Visas uzņēmuma struktūrvienības iesaistās VNĪ ilgtspējīgas darbības nodrošināšanā atbilstoši uzņēmuma stratēģijai un struktūrvienības kompetencei.

5. NEFINANŠU ZIŅOŠANA UN ILGTSPĒJAS KOMUNIKĀCIJA

- 5.1. VNĪ par savu sniegumu ietekmes uz vidi, sociālās atbildības un labas pārvaldības prakses (*Environmental, Social, Governance*) jomās sniedz caurskatāmu, datus balstītu, patiesai ietekmei atbilstošu un vienkārši saprotamu informāciju.
- 5.2. VNĪ savas ietekmes robežās, tai skaitā klientu un piegādātāju vidū, novērš neskaidrus, nepamatotus un maldinošus apgalvojumus, kas grauj sabiedrības uzticību.
- 5.3. VNĪ sekmē izpratni par atbildīgu un ilgtspējīgu darbību visos ietekmes uz vidi, sociālās atbildības un labas pārvaldības prakses (*Environmental, Social, Governance*) aspektos.

5.4. VNĪ, ziņojot par ilgtspējas praksi, reizi gadā publicē Ilgtspējas un gada pārskatu.

6. ILGTSPĒJAS PRINCĪPI CITOS VNĪ DOKUMENTOS

Ilgtspējas politiku papildina atbildīgas darbības principi, kas ietverti citos VNĪ saistošos iekšējās kvalitātes vadības sistēmas dokumentos, t. sk. VNĪ izstrādātajās labās prakses vadlīnijās.

7. PAR POLITIKAS PĀRSKATĪŠANU UN PUBLISKOŠANU

7.1. Apstiprināto politiku publicē VNĪ iekšējā portālā VNĪ.LIFE un VNĪ mājaslapā www.vni.lv.

7.2. Politiku pārskata pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi trīs gados.

Padomes priekšsēdētājs
Padomes priekšsēdētāja vietniece
Padomes loceklis
Padomes locekle

Jānis Garisons
Ieva Braunfelde
Raitis Nešpors
Jolanta Plūme